

Butlletí Feminista

Octubre del 2021

LA LLUITA CONTINUA A L'AFGANISTAN

Totes les guerres tenen diferents fronts, trinxeres, innombrables i dures batalles, la de les dones de l'Afganistan contra el patriarcat és cada vegada més crua.

Des del mes d'agost passat amb l'arribada novament dels Talibans al poder i l'abandó de les tropes internacionals del territori afganès, les dones que no han aconseguit fugir del país queden completament desprotegides davant una situació de vulneració dels drets més fonamentals i a la mercè d'un règim radical i masclista que no les considera éssers humans.

Per a entendre la situació actual de les dones d'aquest país és necessari retrocedir diverses dècades, anys d'inestabilitat política i conflictes bèl·lics en un territori poblat per múltiples ètnies i amb fort arrelament religiós han propiciat brou de cultiu perfecte per a la desigualtat i l'opressió màxima cap a les dones, però no sempre va anar així. Durant la primera dècada del segle XX sorgeix a l'Afganistan el movi-

ment feminista més important que coincideix amb el regnat d'Amanulà Khan i les seves reformes per modernitzar el país (1919-1929) que van incloure una modificació de la constitució per garantir els drets de les dones fins aleshores gairebé inexistents. Es van obrir escoles per escolaritzar a les nenes, es va incrementar l'edat legal per matrimoni i es van prohibir els que eren forçats. Tots aquests canvis però van venir acompanyats de força malestar i inestabilitat provocada per les revoltes dels sectors tradicionalistes sobretot a les zones rurals.

Des d'aleshores i amb retrocessos constants provocats per la inestabilitat política i les innumerables interpretacions que els drets de les dones tenen en la religió islàmica, aconsegueixen el dret a vot el 1964, però no és fins al 1973 amb la instauració de la república després de més de dos-cents anys de monarquia que es continua avançant en drets i la presència de dones en el parlament i l'esfera pública es

comença a normalitzar. Però la veritable consolidació dels drets de les dones es produeix amb l'ocupació de la Unió Soviètica l'any 1979 i la durada del règim comunista, especialment en matèria d'educació tot i que també les diferències ideològiques entre reformistes i tradicionalistes pel que fa al paper de la dona afgana eren cada vegada més allunyades entre si i amb notables desigualtats arreu dels diferents territoris del país. Quan el 1996 s'instaura altra vegada el règim Talibà pateixen novament les conseqüències de la Sharia (llei islàmica) que reclou i aïlla a les dones en la seva vida privada i únicament permet accessos molts restringits i profundament desiguals en tots els àmbits. Malauradament vint-i-cinc anys després amb l'arribada dels Talibans més radicals als poder el futur de les dones d'Afganistan és totalment desesperançador i incert. A les que han aconseguit fugir les acompanya la tristesa de saber que les que no ho han aconseguit seguiran patint una vida que se'ls ha arrabassat.

ENTREVISTA A MERIT FERNÁNDEZ Cantant

Hi ha ideologia en la teva música

Fa uns anys la meua resposta seria un NO rotund. Ja que escrivia cançons per a mi mateixa, per passar-ho bé. De fet, mai les mostrava a ningú. Però, amb el temps, les meves lletres han anat madurant (al mateix temps que jo) i cada cop més considero que no hem d'amagar els nostres pensaments. El meu objectiu és que tothom es pugui sentir identificat amb alguna de les meves lletres i que, si està passant per un moment difícil, la cançó l'ajudi a afrontar-ho, ja que, en general, els meus temes acostumen a acabar amb una frase d'esperança i de superació.

És difícil pensar que una dona no sigui feminista, les teves lletres ho són, creus que la música és una eina de compromís social?

Bé, sense cap mena de dubte, la música té molt poder a les nostres vides i igual que és un mirall de la societat, també pot ajudar a conscienciar-la. La música, per a mi, és una manera de comunicar i expressar que arriba molt ràpidament i directe a les persones. Si puc ajudar a fer reflexionar a una persona sobre un tema en concret com, per exemple, l'homofòbia, el drama dels refugiats, les relacions tòxiques, etc., em puc donar més que satisfeta. Crec que, actualment, hi ha temes que s'han de tractar obertament i han de donar visibilitat a diferents realitats. En definitiva, considero que la música, i en particular les lletres, han de representar.

Les dades a la indústria de la música no són molt encoratjadores, ens situen a les dones en un 20% enfront d'un 80% d'homes. La teua experiència en aquest sentit en el sector?

En general, crec que depèn del gènere musical. Però sí és cert que jo, tant com a cantant com a organitzadora de concerts a l'associació demúsica i art de Mollet (AMAM), m'és bastant més difícil trobar dones que es dediquin a la música que homes. També crec que la problemàtica de la conciliació té molt a veure. Com passa a altres sectors, les dones hem de renunciar, per exemple, a tenir fills per poder dedicar-nos plenament a la nostra professió. Això

amb els homes no es veu gaire. He vist molts grups d'homes, tant amateurs com professionals, que poden assajar, fer gires, etc. perquè tenen una dona a casa seva cuidant dels fills. De moment, encara no he vist aquesta situació a la inversa... Per altra banda, tenir referents és molt important per les futures generacions i malauradament, bandes formades íntegrament per dones no hi ha hagut gaire fins ara, i les que hi havia (i hi ha) no han tingut la suficient visibilitat per part dels mitjans de comunicació ni suport per part de les discogràfiques.

Vas compartir duet musical amb un company, et vas sentir igualment tractada/valorada?

Sí, en aquest cas no he tingut cap problema fins ara. Però sí que és cert que, per exemple en qüestions de so, i en general llenguatge més tècnic, donaven per segur que era ell qui controlava més del tema i que, per tant, prenia les decisions finals. Imagino que és per la falsa creença que si un noi acompanya amb un instrument a una noia que canta, és ell el músic i ella «només» posa la veu. Ho he vist molt a altres duets o col·laboracions de companyes meves i la veritat és que m'ha servit com a incentiu per posar-me les piles i formar-me mínimament per a poder ser independent, fins al punt d'animar-me a presentar el meu projecte en solitari.

Als cantant (ells) s'ls permet ser lletjos o poc agraciats, una cantant ha de ser maca per vendre més, penses que hem superat aquest discurs?

Definitivament no. Sí és cert que sembla que la cosa va canviant però sempre hi ha interessos més enllà dels musicals. Cada cop més es busca persones (sobretot noies) més joves i més atractives que cantin més o menys bé i que, sobretot, puguin dirigir per fer-les vendre el tipus de música i imatge que la discogràfica vulgui. No oblidem que és un mercat i, malauradament, es prima més els beneficis econòmics que el talent, la originalitat o la diversitat. Si això li sumem la hipersexualització de les dones doncs hi som moltes les que ens quedem fora del mercat per ser fora dels «estàndards».

Com a cantautora què penses quan es parla de la "cançó d'autor" fins i tot a les dones ens costa pensar inicialment en un referent femení, creus que estem superant aquests estereotips.

Cançó d'autor per a mi sempre a sigut sinònim de reivindicació i quina millor manera de reivindicar el paper de la dona a la música amb missatges escrits i cantants per dones? Crec que a poc a poc estem superant aquests estereotips.

Personalment, em sembla que la cançó d'autor com a tal està desapareixent, ja que sembla que no té el mateix interès que tenia, per exemple, fa 20 o 30 anys. Però gràcies a grans cantautores com Rozalen, Vanesa Martín o Zahara la cançó d'autor(a) s'està tornant a posar sobre la taula i amb firma i veu femenina.

Per què "Manos"? Explica'ns una mica la història de la teva cançó.

La cançó va sorgir el febrer de 2020 gràcies a un anunci que vaig veure del Centre de Dones Joana Barcala d'aquí de Mollet, en el qual estaven preparant una exposició pel Dia Internacional de la Dona i obrien inscripcions per a poder participar. Em vaig apropar al centre i les vaig proposar d'actuar el dia de la inauguració. Per aquell moment, no tenia cap cançó que parlés sobre aquesta temàtica, per tant vaig pensar a preparar alguna versió i fer també un cartell (ja que estic estudiant disseny digital). Per a fer el cartell, vaig recollir fotos de mans de dones del meu entorn de diverses ètnies i edats, ja que tenia clar que el missatge que volia donar era de sororitat. Mentre dissenyava el cartell, em va venir la inspiració i vaig escriure unes rimes per ficar-les sota de la imatge.

La cosa va anar a més, era de nit i estava molt inspirada, el muntatge final de les fotos de les mans i els dos primers versos em donaven peu a escriure més. Finalment, aquella mateixa nit vaig compondre la lletra de la cançó sencera. Em sentia tan implicada amb la cançó que l'endemà vaig agafar l'ukulele i vaig compondre la instrumental. El dia de la inauguració de l'exposició (tot just abans del confinament) va ser quan vaig tocar per primera vegada «Manos». Va tenir tan bona acollida que diverses persones em van dir que els hi agradaria escoltar-la gravada en estudi, i tot just acabar l'estat d'alarma i vaig tenir l'oportunitat, ho vaig fer. També em vaig crear un canal de YouTube on he penjat el líric vídeo de la cançó. També l'he pujat a Spotify i, com no podia ser d'altra manera, per la portada del single vaig fer servir les mans de les dones que sortien al cartell que vaig dissenyar per l'exposició del Joana Barcala, el qual va ser el responsable de la creació de la cançó.

Pots
escoltar
Manos
aquí:

Pandèmia i dona

Els brots de malalties afecten homes i dones de manera diferent, i sovint, empitjoren les desigualtats existents per les dones i les nenes. En la societat actual i sobretot en els països menys desenvolupats el pes fonamental de les cures és responsabilitat de les dones, tant en les feines formals (salut, neteja, treball social i serveis) com en les informals (tasques domèstiques i cura de persones dependents). En la pandèmia per la Covid segons dades de l'OIT les dones constitueixen el 70% del sistema sanitari i farmacèutic, el 86% del personal de neteja i el 84% del personal de residències i per això han emmalaltit més (54,4% de casos positius a Catalunya són dones).

Sovint són feines en general mal pagades i precàries, però que a causa de la pandèmia s'han fet més visibles i han demostrat que són essencials per la vida, però també s'ha vist que aquestes tasques estant desigualment repartides entre homes i dones.

Les dones s'han ocupat 14,2% més que els homes de les tasques de la llar i un 9,9% més de la cura dels fills.

A causa de la pandèmia, primer amb el confinament i després amb el tancament de les escoles, l'augment massiu del teletreball, i la desatenció pública de les cures s'ha vist incrementada l'augment d'hores de convivència familiar que ha derivat en una sobrecàrrega de feina sobretot per les dones, que han hagut de conciliar el teletreball amb les tasques familiars i la cura dels fills i de les persones dependents a càrrec seu. A tot això s'hi ha afegit que en l'àmbit de la llar també han augmentat molt els casos de violència de gènere, física, però sobretot, psicològica (durant l'estat d'alarma les peticions d'assistència a víctimes de violència a Espanya es van elevar un 57,9% més que l'any 2019).

A llarg termini, i a causa de tots aquests factors la pandèmia també ha afectat la salut mental i emocional de les persones augmentant la sensació de pèrdua de llibertat, desesperança, aïllament, por i amb un consum

excessiu de drogues i alcohol, incrementant en gran manera la demanda de serveis de Salut mental. Un dels grans col·lectius afectats és el de les llars monoparentals, atès que més del 90% de les quals a Catalunya estant encapçalades per dones.

També cal afegir el desigual equilibri clar de rols de lideratge en la resposta a la pandèmia, com per exemple el Comitè de l'OMS per la Covid-19 només compta amb un 24% de representació femenina. Cal, per tot això, donar propostes per reduir la bretxa de gènere, i fer mesures sociosanitàries i econòmiques amb perspectiva feminista com:

1. Extreure lliçons apreses d'aquesta i d'altres pandèmies.
2. Desagregar totes les dades per sexe i gènere per evitar conclusions esbiaixades.
3. Incorporar sistemàticament la perspectiva de gènere a tots els projectes d'investigació (integrant l'anàlisi de sexe/gènere en totes les fases del procés)
4. Avaluació de les conseqüències "invisibles" de les crisis sanitàries (càrregues en atenció i cures, violència de gènere...).
5. Polítiques públiques: assegurar una presència proporcional de dones en àmbits d'assessorament tècnic i en l'espai de la presa de decisions.
6. Crear espais de debat i opinió amb dones expertes.
7. Introduir la perspectiva de gènere en la transició a la nova normalitat i en futures polítiques d'abordatge de crisi socioeconòmic, reduint les desigualtats.
8. Polítiques econòmiques i programes de protecció social que donin suport i independència a les dones i les empoderin.
9. Facilitar la regularització i professionalització de les cures.
10. Campanyes de sensibilització i educació en igualtat de gènere a tots els nivells de la societat
11. Protocols especials de denúncia, detecció i protecció de violència de gènere.

Ara toca que les dones ens posem a treballar conjuntament per defensar les nostres reivindicacions i aconseguir una societat més igualitària entre dones i homes, i això serà possible amb la participació de tots.

EFEMÈRIDES:

PETRA KELLY (1947-02/10/1992)

Fundadora del partit verd alemany, va ser una política rellevant en la lluita del pacifisme y ecofeminisme i va defensar la democràcia directa i la no-violència. Va estudiar ciències polítiques als EUA a on va tenir contacte amb els moviments pacifistes i la contracultura. A partir del 1972 va començar a treballar per la Comunitat Europea dins del Departament Econòmic i Social en què s'ocupa de temes socials, immigració i formació professional. Va lluitar en el moviment antinuclear i va ser aquesta consciència qui la va fer abandonar el Partit Socialdemòcrata en 1979.

Va encapçalar la llista dels Verds en les eleccions al Parlament Europeu i a partir del 1980 serà la portaveu d'aquest partit a Europa.

El 1982 va rebre el Premi Nobel Alternatiu.

SHIRIN EBADI (Premi Nobel 2003)

Va Néixer a Iran i es va graduar en dret. El 1969 es va convertir en la primera dona que aconseguia exercir com a jutgessa en el país.

El 1979, amb la Revolució Islàmica liderada per Khomeini, Ebadi va ser obligada a abandonar el seu lloc com a jutgessa i va ser quan va començar a escriure i a lluitar perquè li deixessin obrir un gabinet jurídic per poder defensar els més vulnerables, a les dones, els drets humans i poder implantar una democràcia a l'Iran.

Després d'una vida de lluita i persecució política al 10 d'octubre de 2003 va guanyar el premi Nobel de la Pau en reconeixement de la seva gran feina en la cerca de la democràcia i drets humans en el seu país.

JUANA DOÑA (1918-2003)

Es va afiliar al 1933 a la Unió de Juventudes de España, amb 14 anys i, poc després, va formar part de l'Agrupación de Mujeres Antifascistas.

Va lluitar a la rereguarda durant la Guerra Civil i va acabar sent detinguda el 5 de desembre de 1939 per pertànyer al PCE en la clandestinitat. Durant la seva estada a presó es va encarregar de fer classes a dones analfabetes i al 1941 va sortir en llibertat.

A partir de 1944 forma part de la guerrilla urbana madrilenya a on porta a terme una lluita activa contra la dictadura. El 1947 la tornen a detenir i és condemnada a mort. El PCE va iniciar una campanya internacional per salvar-la. Finalment, va ser Evita Perón que va aconseguir que li commutessin la pena de mort per trenta anys de presó. Durant els vint anys de presó va seguir lluitant per la llibertat i va sortir el 1961.

Es va exiliar a França a on va fundar el Movimiento por la Liberación e Igualdad de la Mujer i fins a la seva mort el 2003 va continuar la lluita per la defensa dels drets dels treballadors i per la defensa del feminisme.

RECOMANACIÓ LITERÀRIA

RESSENYA BIBLIOGRÀFICA DE: YAYO HERRERO “CAMBIO CLIMÁTICO” ED. LITERA LIBROS 2019.

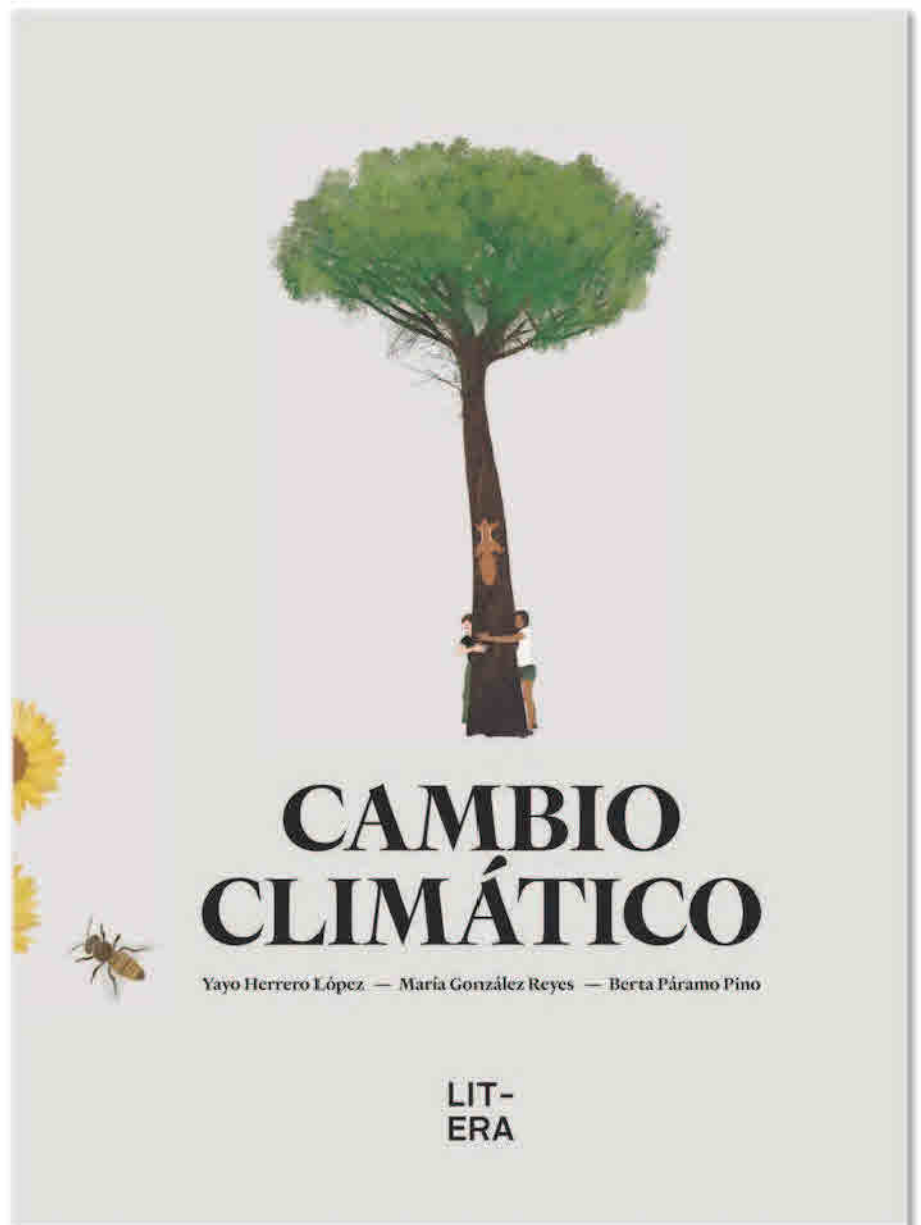
En canvi Climàtic, Yayo Herrero i María González ens presenten d'una manera molt divulgativa i entenedora, què és el canvi climàtic i altres conceptes dels quals es parlen en l'actualitat, però que no sempre tenim clar el seu significat.

Amb il·lustracions científiques de Berta Páramo, aquest llibre a manera de conte, ens endinsa en els conceptes més bàsics per a entendre el canvi climàtic, l'efecte d'hivernacle, el clima... però no es queda aquí, sinó que també ens explica les conseqüències que tenen aquests fenòmens.

D'una forma molt pedagògica ens mostra els efectes del canvi climàtic en el nostre planeta, en els oceans, en els boscos, a les ciutats, en el camp i a les muntanyes i també ens enumera les repercussions socials i com, mitjançant l'accentuació de les desigualtats, provoca un gran impacte en sectors vulnerables, com ara pobles originaris, dones, nens...

Les autores també posen l'accent en el qual s'ha de fer per a frenar el canvi climàtic i qui ha de fer-lo. En aquest punt, cal destacar que se centren en les solucions que hem d'adoptar com a ciutadans a manera individual, però sobretot, en què és el que han de fer els governs i les institucions internacionals per a abordar el gran problema.

“Els governs dels països tenen el deure d'actuar protegint la vida de les persones que viuen en ells. Fins al moment, els governs no han estat a l'altura dels reptes que planteja el canvi climàtic. Amb freqüència, han estat més preocupats per la salut dels negocis que per la del planeta i la dels éssers vius”.

Mollet
En Comú

La lluita feminista continua!

**1000 raons per seguir
defensant el feminisme:**

Desigualtats

Bretxa Salarial

Violència

Discriminació laboral

Invisibilitat

molletencomu.cat